

25 JAAR RUIGHENRODE

geleden.
de is niet
groot stuk
ers in die
ls
vrije tijd,
n nieuwe

se dreven
enten daar
ren reeds
revenheid
n aanzien

gekend,
op wiens
woon.
nen en de
l zeer

buitencentrum Lochem

Het verhaal van Buitencentrum Ruighenrode begint 25 jaar geleden. Om precies te zijn, in april 1950. Het verhaal van Ruighenrode is niet alleen de geschiedenis van een recreatiebedrijf, maar ook een groot stuk ontwikkeling binnen het recreatiegebeuren in Nederland. Immers in die tijd kwam ook het zogenaamde sociale toerisme op gang, als goedkoopste vorm van recreëren. De mensen kregen wat meer vrije tijd, betere lonen en daarmee samenhangend een grotere drang om nieuwe dingen te ontdekken.

Buitencentrum Ruighenrode startte in april 1950 in de Gelderse dreven als het levenswerk van de familie Van 't Lam. Voor men de tenten daar kon opslaan op de terreinen van het eerste Ruighenrode, waren reeds eerdere pogingen gedaan in andere delen van het land. De gedrevenheid van de heer en mevrouw Van 't Lam maakte hen kritisch ten aanzien van de definitieve keuze voor hun levenswerk.

De geschiedenis van Ruighenrode heeft veel ups en downs gekend, financiële zorgen en vaak ook een stuk onbegrip van mensen op wiens hulp en steun men was aangewezen. Dat was niet zo ongewoon. Immers, de recreatie stond toen nog maar in de kinderschoenen en de plannen van de familie Van 't Lam waren ook in die tijd al zeer vooruitstrevend.

Mevrouw Van 't Lam-Pluym is uw en onze gids bij deze reis-in-vogelvlucht door de geschiedenis van Ruighenrode.

Na de donkere dagen '40/45

De heer en mevrouw Van 't Lam, beiden ten zeerste betrokken bij het sociale en maatschappelijke gebeuren in en na de oorlog, besluiten van de recreatie een beroep te maken. De idealen van vóór de oorlog moeten worden omgezet in daden. De mens moet terug naar de natuur, naar buiten, de kans krijgen zichzelf terug te vinden.

De eerste stappen op het nog nauwelijks ontgonnen terrein van de georganiseerde recreatie worden gezet in samenwerking met de eigenaar van een der oudste campings op de Veluwe. De opvang van de jeugd staat er centraal en al spoedig worden er, vooral in de vakantiemaanden speciale jeugdkampen georganiseerd. Een kolfje naar het hart van de heer en mevrouw Van 't Lam. Na drie jaren wilden ze op eigen benen staan om zo hun eigen ideeën en opvattingen te verwezenlijken.

Eind 1949 ging men daartoe op zoek naar een geschikt eigen terrein. Het echtpaar ging de IJssel over, waar nog voldoende ruimte en mogelijkheden waren om een eigen bedrijf te stichten. In Markelo werd een geschikt terrein gevonden met voldoende capaciteit om te groeien. Toen het op de definitieve overdracht aankwam bedacht de gemeente zich en wilde alleen verkopen aan een stichting. "Dat per sé niet!" aldus mevrouw Van 't Lam. Baas in eigen huis en op eigen terrein waren eisen waar onverkort aan werd vastgehouden. Er werd geen accoord bereikt, dus maar verder gezocht.

De eerste aanzet

De speurtocht voerde het echtpaar naar Barchem in de Achterhoek. Ook dat werd niets. Gebrek aan voldoende grond en vrees voor onbetamelijke tonelen, waren de redenen waarop de plannen strandden. De burgemeester was zo vriendelijk hen te verwijzen naar het nabijgelegen stadje Lochem. En daar begon de victorie! De gemeente-architect, de heer Wessel, was namens de burgemeester, bereid om met de familie Van 't Lam te praten en om te trachten tot een acceptabele overeenkomst te komen.

In „Het grote Veld” kwam Ruighenrode

Hier, op dit terrein, startte begin 1950, na het accoord met de gemeente de geschiedenis van het recreatiebedrijf. Op 42 ha woeste grond, bossen, heidevlakten en rondom golvende korenvelden. Voor veel collegae was de recreatie een nevenactiviteit. Het kamperen vond nog in hoofdzaak plaats bij de boer op het land of in zogenaamde zomerhuisjes bij particulieren. Die huisjes waren dan ingericht met het allermoodzakelijkste, zoals: een bed, tafel en stoelen. En met alleen buiten stromend water bij de pomp en bij regen.

De gemeente stelde, bij monde van de heer Wessel, dat er alleen huisjes gebouwd mochten worden van steen, huisjes met rieten kappen. Een tegenvaller, want daardoor werd de constructie dermate duur, dat er een extra financiële last op het nog prille bedrijf werd gelegd. "We hebben tóch doorgezet, omdat we het terrein prachtig vonden. Achteraf bezien waren we toch wel erg gelukkig met het feit dat de gemeente zulke strenge eisen had gesteld. Het resultaat was een aantal moderne recreatie-zomerhuisjes, zoals die toen nog een zeldzaamheid waren", herinnert zich mevrouw Van 't Lam. Dat de vestiging van het "kampeerbedrijf" niet aan de plaatselijke bevolking voorbij was gegaan, mag blijken uit bijgaand citaat uit een van de regionale kranten van die tijd.

Het viel allemaal wel mee. Natuurlijk was er wel eens wrijving tussen gasten en de plaatselijke bevolking. Maar alles bijeengenomen accepteerde men elkaar toch wel.

Gelders Overijsselse Crt 14/4/1950

in het dat er komen alver- alleen erd ge-

ra door idopost ar de 1 zegt r is. die

in ijd in. B. zo teker wat aak eeft

com- men

s aan ge- het en in a de een

Stemmen van onze lezers

(Anonieme brieven worden alleen opgenomen wanneer zij vergezeld zijn van een ondertekend schriftje).

Beswaren tegen kampeercentrum in het Grote Veld

De Gelders-Overijsselse Courant van 7 dezer bevat een verslag van de op 6 de-zer gehouden vergadering van de Lochemse Gemeenteraad. Daaruit blijkt, dat in het Grote Veld terreinen ter grootte van niet minder dan veertig hectaren bestemd zullen worden voor een „Kampeercentrum“. Op dit terrein, een der mooiste terreinen uit de omgeving van Lochem en een der weinige nog overgebleven ongerepte stukken van het oude Achterhoekse landschap, zullen verrijzen: een woongebouw voor de leiding, een cantine, een kampwinkel, een keuken, verschillende dienstgebouwen en een aantal „bungalows“ (25 stuks). Voorts komen er een kinderkamp, bestaande uit een hoofdgebouw en enige „boshutten“. Dit is nog niet alles. Er komt nog een padvinderskamp met „wel-penshuur“. Welnu zo sal men zeggen, dan is die 40 hectaren aardig volgebouwd en dan blijft er van het oorspronkelijke en ongerepte natuurschoon van die terreinen, die juist daardoor zo aantrekkelijk waren voor inwoners en vreemdelingen, weinig over. Neen lezer, wanneer gij dit denkt, dan vergist gij u zeerlijk. Men zal het wonder presteren (wanneer ik jok, dan jok ik in commissie, want ik lees het aldus in het verslag der bewuste raadsvergadering) van een der mooiste terreinen van het Achter-

veilig De log te voer F war do wa. dan zijn bebe O ever spr: nie sc bi na raf ve. dan leni do s de in lands dat Nu m

De oude droom: het kinderkamp

In mei 1950 startte het eerste seizoen met de bouw van een zevental kleine boshutten en een hoofdgebouw. In de hutten was ruimte voor 6 kinderen en een leider. Toen de eerste groepen kinderen al waren ingeschreven, moesten de hutten nog worden ingericht. Het was een heksenketel, die zich toespitte op de laatste dag vóór de komst van de kinderen. Toen waren namelijk de spiralen voor de bedden nog niet aangekomen. Laat op de dag arriveerden deze en toen was het dan ook werken geblazen voor de hele ploeg. Voor die tijd was het een prachtige accommodatie voor de jeugd van vijf tot twaalf jaar. Midden in de bossen en ver verwijderd van verkeer en lawaai konden de kinderen naar hartelust ravotten en spelen. Het ideaal van de heer en mevrouw Van 't Lam begon gestalte te krijgen.

Voor 35 gulden in de week werden de kinderen en de leerkrachten gehuisvest, gevoed en beziggehouden. De heer Van 't Lam organiseerde spelletjes, excursies, wandeltochten, kampvuren en alles waar de jeugd van toen mee kon worden beziggehouden. De overige gasten uit de beginjaren kwamen in hoofdzaak uit het westen. "Ook voor deze mensen streefden wij naar méér dan het aanbieden van een stukje grond, een huisje of een tent. We wilden ze betrekken bij de natuur, ze bewust laten worden van wat leeft en groeit, ze zichzelf weer laten ontdekken".

"Die ene week vakantie die ze hadden wilden we optimaal laten slagen. Het moest een belevenis worden, een herinnering waarop weer een heel jaar geteerd kon worden. Dat kon alleen maar als er een goed samenspel was tussen gasten en leiding", bevestigt mevrouw Van 't Lam.

Goudhaantje

Behalve het jeugdkamp werd in het eerste jaar ook nog de bouw van vijf zomerhuisjes gerealiseerd. Over bungalows sprak men toen nog niet. Het "Goudhaantje" was het eerste zomerhuisje. Het is er nog steeds, moderner met meer comfort.

Het ondernemerschap was ook in die tijd geen sinecure. De familie Van 't Lam bezat dan wel een aantal zomerhuisjes, maar die waren natuurlijk bestemd voor de verhuur. Zelf huisde men in oude legertenten, waarin ook de winkel, het kantoor en de kantine waren ondergebracht. Het was behelpen en improviseren. Het was echter niet voor niets, ook de buitenwereld zag de verdere uitbouw van Ruighenrode positief, zoals uit o.a. bijgaand krante-artikel mag blijken.

De tijd gaat door

Vanaf het begin is de opzet geweest het geheel te laten uitgroeien tot een echt buitencentrum. Met het oog daarop werden de bouwplannen en de uitbreidingen planmatig en volgens een vastgesteld schema uitgevoerd. Voordat het echter zover was, moest er heel wat werk verzet worden. Waren er in de eerste jaren 80 kampeerders à 45 cent per nacht, hun aantal groeide zo snel, dat er een ware rooibouw werd gepleegd op kampleiding en assistenten. "De gasten waren het belangrijkste en alles wat we deden was in het belang van de gasten. Die mensen hadden dikwijls een jaar lang gespaard en verlangend uitgekeken naar deze ene week vakantie. Die mocht niet mislukken!" Dat was het motto van de familie Van 't Lam, een motto dat ook gold voor de assistenten.

De assistenten in die eerste tijd waren enthousiastelingen, die werkten voor niets of voor een habbekrats. "Met enorm veel inzet, lange dagen en ongelooflijk veel plezier maakten zij met ons 'Ruighenrode', aldus mevrouw Van 't Lam.

Er moest vooral in die beginperiode wel wat gedaan worden om de gasten van het station of de bus naar Ruighenrode te krijgen. De sportieven kwamen op de fiets of op het nieuwe pronkjuweel de bromfiets.

Voor de mensen die met de trein of de bus kwamen was er een speciale eigen vervoersdienst van Ruighenrode. Stelt u zich daar niet te veel van

voor. Het gastentransport geschiedde met vehikels die door hun ouderdom zelfs in die tijd een bezienswaardigheid waren. Niets was te gek. Zelfs rieten stoelen op een open wagen behoorden tot het normale vervoer van Ruighenrode. Men accepteerde het, was zelfs dankbaar voor deze extra service. De service ging zelfs nog veel verder. Op het terrein van Ruighenrode was een ponywagen, die zorgde voor het vervoer van de zware bagage naar de tenten en zomerhuisjes. Tom, de assistent die ook nu nog klaar staat om het de gasten naar de zin te maken, verzorgde deze laatste fase van het vervoer.

Het eerste jaar van Ruighenrode gaf hoop voor de toekomst. Zes tot zeven weken lang vonden, elke week weer veertig of vijftig kinderen hun plezier, pret en ontspanning in het kinderkamp. Daarnaast waren er dagelijkse gasten, die kampeerden of een zomerhuisje hadden gehuurd. Ruighenrode had een voorspoedige start gehad. Vol goede moed op naar het volgende jaar!

Tegenslag

Binnen de filosofie van Ruighenrode was het en is het nog zo, dat er geen onderscheid wordt gemaakt tussen de verschillende vormen van recreatie. Tenten, zomerhuisjes - nu bungalows genaamd - en de vroeger nog sporadisch voorkomende caravan, staan allemaal op hetzelfde terrein. Dit in tegenstelling tot veel van de collegae, die speciale terreinen hebben voor de verschillende vormen van buitenrecreatie.

Op Ruighenrode hoopte men juist daardoor de aanhangers van de diverse vormen van recreëren tot onderling contact en een beter begrip voor elkaar te brengen.

Naast de kinderen in de jeugdkampen en de eigenlijke kampeerders wilde men toch ook het totale gezin onderdak kunnen geven. Hiervoor werden plannen ingediend en vergunningen aangevraagd voor de bouw van 10 nieuwe zomerhuisjes en een volwaardig hoofdgebouw. Vooruitlopend op de goedkeuring van overheidswege waren de zomerhuisjes al verhuurd voor het volgende seizoen. Maar toen werd er een grote streep door de rekening gehaald: de bouwstop werd afgekondigd. We schrijven nu 1951 en Ruighenrode moest het tweede seizoen nog ingaan. Een noodoplossing werd gevonden in de aankoop van een nabijgelegen boerderij "Het Wilde Zand", en in de bouw van door de gemeente als tussenoplossing goedgekeurde houten optrekjes

met tentlinnen dak. Deze mochten niet langer dan een jaar worden gebruikt. En dat was een dure grap. De gasten die geboekt hadden voor een riant stenen zomerhuisje namen het sportief op en accepteerden de houten huisjes en de boerderij als onderkomen. Voor hen was het belangrijkste de sfeer, die door de familie Van 't Lam tezamen met de assistenten werd gecreëerd. Men was gedurende de vakantie één grote familie; een verdraagzame gemeenschap; het ideaal van Ruighenrode.

De tegenslag van de bouwstop en de daardoor noodzakelijk gemaakte tijdelijke oplossingen kostten de familie Van 't Lam veel geld. Te veel geld. Er moest gezocht worden naar een middel om aan geld te komen. In die tijd was het nog niet zo, dat de banken en de grote financieringsmaatschappijen veel vertrouwen hadden in de ontwikkeling van deze vorm van verblijfsrecreatie. Vooral het feit dat de grond niet in eigendom was van de familie Van 't Lam maakte de financiering moeilijk. Een advertentie in een aantal landelijke dagbladen, waarin geldschieters werden gezocht voor een recreatie-object, leidde niet tot het gewenste resultaat. De na lang zoeken gevonden fabrikant uit Oranjewoud was wel bereid een voor die tijd aanzienlijk bedrag te lenen. Hij zag evenmin de zekerheid in zakelijke gronden, maar had vertrouwen in het enthousiasme en de volledige inzet van de heer en mevrouw Van 't Lam.

Er komt lijn in

Het jaar 1953 was een belangrijk jaar. Toen kon het nieuwe hoofdgebouw officieel worden geopend en werden de oude legertenten afgedankt. Het ideaal, zoals gedacht door mevrouw Van 't Lam werd verwezenlijkt: een hoofdgebouw in U-vorm, als symbool voor veilige beschutting voor alle recreanten, werd door burgemeester Beusekamp geopend. Ook de kopstukken uit het organisatieleven voor toerisme en recreatie waren bij de opening aanwezig.

Buitencentrum Ruighenrode was uitgegroeid tot een van de best geoutilleerde en grootste campings van ons land. De tijd van primitief behelpen met een winkeltje in een tent, een keuken in een andere tent, eten halen in gamellen en water aan de pomp op het terrein, was voorbij. Ten aanzien van de mogelijkheid tot het verstrekken van warme maaltijden moet nog worden opgemerkt, dat die er altijd is geweest. "Vanaf het begin", aldus mevrouw Van 't Lam, "hebben we er voor gezorgd dat er tegen zeer schappelijke prijzen - gaat u maar na: f 1,95 voor een portie eten met vlees - op de camping kon worden gegeten. Men moest de maaltijden dan wel zelf halen in gamellen". Dat er veel van het oude ook toen nog niet verdwenen was mag blijken uit het feit, dat er in de kampwinkel petroleum en stro werd verkocht. De echte kampeersders met tentje, primus en stroslaapzak waren nog niet uitgestorven,

Inmiddels was Ruighenrode eind 1953 ook nog uitgebreid met maar liefst 18 stenen zomerhuisjes.

De eerste brand

Begin 1954 brak er brand uit in een van de zomerhuisjes. Het betreffende huisje diende in de winter niet alleen als woon- en slaapruijnte voor het uit 5 personen bestaande gezin van de familie Van 't Lam, maar was tevens opslagplaats voor de gehele winkelvoorraad. Alles ging in vlammen op, waaronder alle persoonlijke bezittingen en herinneringen van de familie. Er bleef niets anders over dan deze klap maar te incasseren en gewoon door te gaan. "We konden niet anders. We moesten wel want we hadden onze verplichtingen tegenover onze gasten, onze assistenten die zich geheel hadden ingezet, en tegenover onszelf." Mevrouw Van 't Lam herinnert zich bij deze uitspraak nog wel, dat er toch een enorme deuk werd geslagen in de weerbaarheid van henzelf en allen die erbij betrokken waren. "Alleen het uitkijken naar zonniger dagen, naar de maanden waarin je je weer helemaal kon geven, gaf ons de moed om de bittere en koude dagen van deze winter door te komen."

En er was licht en water

De toename van het aantal gasten, zowel kampeersers als huurders van huisjes, noopte tot het slaan van meer waterpompen verspreid over het terrein. Er gebeurde meer op hygienisch gebied. Het afval werd tot dan toe achter tent en zomerhuisje, door de mensen zelf in kuilen gedeponereerd en afgedekt met zand. In 1955 behoorde dit primitieve gedoe tot het verleden. Er kwamen afvaltonnen en ook de sanitaire units werden uitgebreid en gemoderniseerd. Een stukje milieubewust denken zat er ook toen reeds in.

Aan het eind van de jaren '50 werden de pompen vervangen door een waterleiding met kranen over het gehele terrein. Ook de electriciteit deed zijn intrede, eerst nog d.m.v. bovengrondse kabel over stokken en bomen, later weggewerkt in de grond.

Dat Ruighenrode, ook in die tijd al tot de trendsetters gerekend mocht worden, mag blijken uit de uitlating van de heer Van der Weijde, toentertijd chef afdeling kamperen van de ANWB. Bij een bezoek aan Ruighenrode merkte hij namelijk op toen hij de nieuwe zomerhuisjes zag: "Dat zijn geen zomerhuisjes meer, maar complete luxe bungalows".

De groei was niet te stuiten en reeds in de jaren rond 1955 kon men dagelijks 500 gasten noteren. Om deze grote stroom mensen in de vier topweken op te vangen en te begeleiden was een enorme organisatie nodig. Een organisatie waarvan de heer Van 't Lam de spil was. Hij was een man die uit zijn gasten zo maar hulpjes rekruteerde, die hij allerlei karweitjes liet opknappen. En wat hij hun vroeg deden ze nog graag ook. Zo gretig was men om tot 'assistent' gerekend te mogen worden, dat men jaarlijks alleen daarvoor al terug kwam.

Het Jeugd Modelkamp

Het Jeugd Model Kamp, in 1955 opgezet, vroeg bijzonder veel aandacht en begeleiding. Hiervoor was men aangewezen op meer ervaren krachten uit onderwijs en jeugdbeweging. In dat kamp werden de jongelui van 12 tot 18 jaar, tijdens een 14-daags verblijf alle kneepjes van het echte kamperen geleerd. Tent opzetten, kampvuur bouwen, mokkenboom maken en primustechniek, het zijn maar een paar van de eisen om het zo begeerde "Ruighenrode-Kampeers-Brevet" te bemachtigen. Na eerst nog de leeftijd verlaagd te hebben tot 15 jaar zijn later deze kampen opgeheven. Een anders gerichte belangstelling maakte het continueren van deze kampen niet meer mogelijk.

Een duur advies

De stormachtige ontwikkeling op het gebied van de recreatie maakte grote investeringen noodzakelijk. Op advies van een financiële raadsman ging de familie Van 't Lam over tot het uitgeven van obligaties tegen een vaste rente van 10 procent. Dat wilden de geldschieters wel, gezien de toenmalige rente van rond de 2½ procent. De betaling van de rente kon alleen maar plaats vinden als de familie Van 't Lam uiterst sober wist te leven. Ook de tarieven moesten worden verhoogd, wat zeker niet onredelijk was, gezien de verbeterde accommodatie. Een andere kostenpost die in de exploitatie een heel belangrijke rol speelde, was de jaarlijks te betalen erfpachtgelden aan de gemeente. Deze erfpachtsom werd in de loop van de eerste tien jaar verhoogd tot uiteindelijk het vijfvoudige van de oorspronkelijke som. "Daarbij gerekend dat er vele stringente bepalingen waren die ons op extra kosten joegen, was er voor ons maar één uitweg: we moesten de grond, koste wat het koste zien te kopen", verzucht mevrouw Van 't Lam nu nog. Dat mocht echter toen nog niet lukken.

Tien jaren die bepalend waren

Nederland had de recreatie ontdekt. Men ging eisen stellen. Men verlangde meer service, betere accommodatie en vooral een grotere betrokkenheid van de leiding. De mensen moesten worden beziggehouden. Met sport en spel, kampvuren, nachtelijke wandelingen. Maar ook voor de inwendige mens ging, meer dan in het recente verleden de kwaliteit een belangrijke rol spelen. De mensen wilden er helemaal uit zijn, helemaal vrij zijn. Geen huishoudelijke beslommeringen. Genieten van de vrijheid en het spel, van de vroege morgen tot de avond. De ruimte in de recreatiezaal, die tevens als eetzaal diende, werd te klein. Besloten werd tot de bouw van een apart eetzaaltje. De eerste stap naar het horecabedrijf was gezet. De keuken had nog niet de perfectie en de keuzemogelijkheid van nu, maar was toch reeds in staat om de gasten een smakelijke maaltijd voor te zetten. Dat mevrouw Van 't Lam voor elke maaltijd eerst de motorpomp moest aanzwengelen om stromend water te krijgen, bleef voor de gasten verborgen. De eerste tien jaren werden afgesloten met de verdere aanleg van de waterleiding op het gehele terrein. Voorwaar een unicum voor een zo groot buitencentrum.

Mevrouw Van 't Lam omschrijft die eerste tien jaren als volgt: "We hebben gesappeld om dat eerste decennium door te komen. We werden gedreven door een groot gevoel van saamhorigheid met onze gasten.

Vooraf in die eerste jaren was het voor ons een uitdaging. Als we alleen de economische motieven een rol hadden laten spelen, hadden mijn man en ik het nooit uitgehouden. Onze gasten uit die periode waren echte doe-recreanten. Ze deden met praktisch alles mee, echt niet alleen met sport en spel, maar ook met het dagelijkse werk, het schoonhouden van het terrein, het ontzien van de natuur en noem maar op."

Dat het in die tijd nog wel voorkwam, dat de familie Van 't Lam overwinterde op de voorraden uit het winkeltje, behoorde eigenlijk bij het spel. Ook de eerste reserveringen voor de zomer werden steeds met grote spanning tegemoet gezien. Veel welvaart was er toen nog niet, dat gold niet alleen voor de familie Van 't Lam, maar ook voor de meeste anderen.

Ommekeer

Het schuchtere begin van de welvaart, aan het eind van de jaren '50, zette zich in de jaren '60 goed door. Met de materiële welvaart nam ook de behoefte aan recreatie toe. Het sociaal toerisme werd in die tijd geboren en daarmee een vlucht naar buiten, hetgeen ook aan Ruighenrode niet is voorbijgegaan. Veertien dagen vakantie ging tot een van de rechten van de werknemers behoren. Vakantiegeld en een steeds grotere mobiliteit dreven de mensen de stad uit. Waren de eerste gasten van Ruighenrode in hoofdzaak mensen uit het Westen, vooral de randstad, nu kwamen ze uit alle windstreken. Dagen met meer dan duizend gasten waren geen uitzondering meer en de groei ging dan ook niet meer gestaag, maar schoksgewijs. Vooral in het vlak van de organisatie stelde dat bijzonder zware eisen aan de mensen van Ruighenrode. Er staken problemen de kop op die om een meer landelijke oplossing vroegen. Er moest meer overleg mogelijk zijn met gelijkgerichte en soortgelijke ondernemingen. De verhuurders van zomerhuisjes en kampeerterrainen waren volwassen geworden. Ze waren ondernemers geworden in de sector van de verblijfsrecreatie. Om zich als zodanig sterk te kunnen maken was reeds in een vroeg stadium de ORKAVA opgericht. Van deze bond splitste zich in een later stadium de REVAKO af, waarvan de heer Van 't Lam voorzitter werd.

Een seldzaam mooi en groot natuurgebied met privé plekjes voor de meest verwerde kampeerder?
Een begrip van stijl en sfeer waarin elk een zich direct thuis voelt? Waar men ook 's winters
hetzucht om eens even te herademen?

Dat is Ruighenrode

Bungalow's in diverse grootten, ruim en praktisch van opzet en inrichting. Gebouwd op ideale, ge-
heel vrije plekken. Een groot aantal pompen en een versawoonde hygiënische verzorging. Een origineel
hoofdgebouw, kroon en trekpleister van Ruighenrode met gezellige recreatieve kampbar en
winkel. Een kassen, die berekend is op een steeds groeiende belangstelling. Naast dit familiecentrum
omvat Ruighenrode een ruim 20 ha. groot Jeugdcentrum, waarop U ons Kleuterhuis vindt, ons
Kinderkamp en de terrinen voor ons Jeugdmodelkamp. Ieder geheel apart gelegen, omgeven
door golvende karnavelden, heideveldejs en wijgestrukte bossen, waar reiken en fantasien hun domein
hebben, uitzonderlijke accommodaties onder betwame leiding. Een geheel apart gebied voor onze
Padvindersgroepen, waarnaast een Welpenrivak omsloten door akkers en bossen. Last but not least
een enthousiaste staf medewerkers, die hun sporen reeds verdienen en alles in het werk zullen stellen
om U of Uw kinderen een rustige en waardevolle vakantie op Ruighenrode te laten genieten.
Komt en ook U zult Ruighenrode waarderen.

A. van 't Lam

Een harde slag

Rond de kerstdagen van het jaar 1961 kreeg het gezin Van 't Lam een harde slag te verwerken. Na een ernstige hartaanval op sinterklaasavond, overleed de heer Van 't Lam. De verslagenheid was groot. Niet alleen bij de naaste verwanten, maar ook bij de mensen die direct en indirect betrokken waren bij het lief en leed van Ruighenrode. Mevrouw Van 't Lam terugkijkend op deze moeilijke periode, zegt nu: "Nooit is het de bedoeling geweest om toen, in die moeilijke periode het bijltje er bij neer te gooien. We gingen door als posthume hulde aan mijn man. Ik wilde dat onze kinderen later hun bestemming in ons levenswerk zouden vinden. Voor mij stond vast dat ik daar nu alléén voor zou zorgen en zo de oorspronkelijke plannen van ons beiden zou realiseren. Het goede contact met de gasten en de assistenten was vooral toen een grote steun voor mij."

Met het overlijden van de heer Van 't Lam veranderde er wel wat op Ruighenrode. De heer Van 't Lam was de grote inspirator geweest wat betreft de recreatie, het spel en de sport. Deze activiteiten moesten door mevrouw Van 't Lam worden omgebogen, gezien de grote hoeveelheid andere werkzaamheden die haar voortdurende aandacht vroegen. Gelukkig was op dat moment ook de trend naar meer zelf bezig-zijn en andere vormen van amusement in opkomst. De televisie, het moderne dansen en de compleet verzorgde avonden zorgden voor voldoende compensatie.

De tussenfase

De caravan was in opkomst en ook op Ruighenrode zag men de mogelijkheden van deze nieuwe vorm van recreatie. Na aanvankelijk eerst als agente te zijn opgetreden voor de Blue Bird Caravans, ging mevrouw Van 't Lam al gauw over tot de verkoop van sta-caravans. Een oriëntatieris, met twee van haar assistenten, naar Engeland leerde haar, dat de toekomst in de sta-caravan gezien moest worden. Een vooruitziende blik, want op de eerstvolgende RAI-expositie werden maar liefst dertien sta-caravans verkocht. Dank zij deze handel in caravans kwam er geld vrij voor een verdere aanpassing aan de eisen des tijds van Ruighenrode. "Dat was ook wel nodig. De groeiende doorbraak van de toeristische markt dwong de ondernemers steeds up-to-date te blijven. De concurrentie spitste zich toe op de kwaliteit van de sanitaire voorzieningen en andere secundaire mogelijkheden. En natuurlijk een volwaardig restaurant. We hadden het allemaal, reeds in het begin van de zestiger jaren". Mevrouw Van 't Lam is er nog trots op als ze het zegt.

De groei gaat door

Niet alleen de technische perfectionering kreeg de aandacht. Ook ten aanzien van de actieve recreatie werd een aantal reeds bestaande plannen in productie genomen. Een midgetgolfbaan, een kinderswembadje, een bar met dakterras, alles voor de ontspanning van de gasten. Vooral de bar bleek een schot in de roos te zijn. Hier werden onder het genot van een drankje de eerste en beste contacten gelegd. Eind van de zestiger jaren wordt de noodzaak van een eigen zwembad onderkend en ook in uitvoering genomen. Er moeten nieuwe bungalows gebouwd worden en andere moeten gemoderniseerd worden. Ja, de zomerhuisjes waren omgetoverd tot bungalows met een eigen toilet, douche en centrale verwarming. De uitbreidingen gingen verder: een nieuwe receptie met ruimte voor een omvangrijke administratie, een dokters- en een babykamer, het kwam er allemaal. De winkel groeide uit tot een supermarkt van importantie.

Mevrouw Van 't Lam regeerde haar bedrijf met straffe en toch milde hand. Ze stond echt wel haar mannetje. Ook in het organisatieleven was dat niet onopgemerkt gebleven. Ongeveer een half jaar na de dood van haar man, nam zij, op uitnodiging, zitting in het hoofdbestuur van de REVAKO.

"Ik vond dat persoonlijk niets meer dan een staaltje van mijn plicht. De doelstellingen, mede door mijn man bepaald in zijn functie als

mede-oprichter van de ORKAVA en voorzitter van de REVAKO, werden door mij volledig onderschreven. We moesten er voor zorgen dat ook de jongere ondernemers goed voorbereid en bekwaam de taken van onze schouders zouden kunnen overnemen. Ook in de tegenwoordige RECRON blijf ik als hoofdbestuurslid vechten voor een gezonde bedrijfstak, waar in goede harmonie met de plaatselijke en regionale overheden een mogelijkheid tot optimale buitenrecreatie geleverd kan worden.

In de ruim 19 jaar van het bestaan van Ruighenrode was er eigenlijk al die tijd op los zand gebouwd. Bungalows, water- en lichtleidingen, gebouwen, alles bevond zich op en in gemeentegrond. Met de groei van het bedrijf werd de noodzaak van aankoop van de grond steeds urgenter. 1969 was het jaar waarin de onderhandelingen met de gemeente resulteerde in de overdracht van de grond. Pas toen voelde mevrouw Van 't Lam zich helemaal de eigenaresse van Ruighenrode.

Afbouwen

Buitencentrum Ruighenrode was geworden wat men in de stoutste dromen reeds had gezien: een volwaardig bedrijf, waar de mensen

centraal blijven staan en waar het samenspel van recreant en exploitant goed funktioneert. We zijn ondertussen aangeland in het begin van de jaren '70.

De beide zonen van Mevrouw Van 't Lam, Henk en Jan hebben hun plaatsen ingenomen. Een goede opleiding, o.a. op het Nederlands Wetenschappelijk Instituut voor Toerisme, (NWIT) en de Hogere Hotelschool, vormen de hechte basis voor hun werk. De praktijk zal hen verder leren, waarbij ze in elk geval nog volop kunnen terugvallen op de daadwerkelijke steun van hun moeder en op de jarenlang meelopende assistenten.

De tweede brand

Was de eerste brand beperkt gebleven tot een enkel zomerhuisje, de tweede dreigde al dadelijk een complete ramp te worden. Op 9 januari 1973 des morgens om half tien, ontdekt een assistent in de buurt van de keuken en het hoofdgebouw een steeds sterker wordende rookontwikkeling. Het is al te laat! De direkt gewaarschuwde brandweer kan niet meer doen dan de belendende panden nathouden en het nabluswerk uitvoeren. Wat eens het trotse hoofdgebouw van Ruighenrode was, gebouwd in de zo praktische U-vorm, is niet meer

dan een verkoold skelet. Alleen de kampwinkel en het stenen geraamte van de bar blijven overeind. De familie Van 't Lam incasseert deze klap op haar eigen manier. Toen 's middags om één uur de brandweer het terrein had verlaten en de resten van het hoofdgebouw nog lagen na te smeulen, werden alweer plannen gemaakt voor de herbouw. Zowel mevrouw Van 't Lam als haar beide zonen maakten, onafhankelijk van elkaar, een ideaal-schets voor de herbouw. Architect Twijstra maakte van de drie schetsen een bouwkundig uit te voeren conceptie.

Bij de inrichting van de nieuwe ruimten en vooral bij de keuze van materialen en kleuren, is de dochter van mevrouw Van 't Lam, als binnenhuisarchitecte, nauw betrokken geweest.

In minder dan drie weken stond er een goedgekeurd plan op papier en kon de aannemer aan de slag. Op 2 april 1973 startte de bouw en met Pinksteren was een groot deel weer volop in bedrijf. Het nieuwe hoofdgebouw werd meteen weer aangepast aan de laatste normen en wensen. Eén poot van de "U" werd langer en daardoor werd er ruimte gecreëerd voor een vergrote dokterskamer met ziekenboeg en een grotere babykamer. Het hoofdgebouw omvat nu, naast de technische afdelingen een jeugdantine, een kap- en schoonheidssalon, een wasserette, wasgelegenheden, een volwaardige horecakeuken, de grote recreatiezaal en een koffiekamer/bar. En natuurlijk een restaurant.

Ook de natuur heeft duchtig huisgehouden op de terreinen van Ruighenrode. De najaarsstormen van 1972 en de aprilstormen van 1973 velden maar liefst 5.000 bomen. Mede door de natuurlijke gesteldheid van het terrein storen de daardoor ontstane lege plekken niet.

25 jaar is afgesloten. Met herinneringen aan de onverzettelijke wil van twee mensen om te slagen. Met lief en leed, waartegenover steeds weer de vreugde van de arbeid stond.

De wil om te dienen. Duizenden en nogmaals duizenden mensen hebben hun geluk, plezier en ontspanning gevonden op Ruighenrode. Niet alleen omdat daar mooie bungalows staan, een kapsalon en een bar voor het uiterlijk en innerlijk welbehagen zorgen. Men komt naar Ruighenrode om de sfeer, de omgeving en gewoon omdat het goed toeven is op Ruighenrode.

Epiloog

De oude kampeerder bestaat niet meer. Ruighenrode uitsluitend als trefpunt voor een kleine en selecte groep natuurgenieters bestaat ook niet meer. Voor de kampeerder is de recreant in de plaats gekomen. Kompleet met eigen caravan, auto, radio, televisie en zijn eisenpakket ten aanzien van de voorzieningen. Ruighenrode staat ook nu weer klaar. Vijftwintig jaar lang is er gewerkt aan wat nu genoemd mag worden een modern geleid en efficiënt bestuurde recreatie-onderneming. Omzien naar wat is geweest zou indruisen tegen de vaardige, enthousiaste en actieve geesten van moeder en zoons Van 't Lam.

We geven graag mevrouw Van 't Lam het laatste woord: "Er komt een nieuwe generatie kampeeders, recreanten. Op Ruighenrode zullen we klaar staan om hen op te vangen. Zoals ook in de afgelopen jaren is gebleken, zullen we ons daarbij steeds weer aanpassen aan de gewijzigde omstandigheden en behoeften. Wij zullen er echter, in samenwerking met u, wel steeds voor werken dat de sfeer en stijl, opgebouwd in 25 jaar, onaangetast blijft."

Ruighenrode heeft de eerste 25 jaar volgemaakt. Zoals reeds uit het verhaal van Mevrouw Van 't Lam mocht blijken, niet zonder moeite, hard werken én de steun van ettelijke mensen.

Enige van deze raadgevers, steunpunten over 25 jaar, geven wij graag het woord om hun visie over 25 jaar „Ruighenrode” aan u toe te vertrouwen.

Het woord is aan:

H. J. BEUKE,
Burgemeester van Lochem

W. H. WESSEL,
Oud-Architect van de Gemeente Lochem

H. VERDOUW,
Secretaris-Directeur Nederlandse Kampeerraad

AAD. W. KROON,
Directeur Recron, Arnhem

F. J. TWIJNSTRA,
Architect H.B.O.-B.N.A. te Lochem

Zilveren "Ruighenrode".

In het hart van de Graafschap midden in één van de fraaiste natuurgebieden van ons land, nog gekenmerkt door rust, werd 25 jaar geleden het Buitencentrum Ruighenrode gesticht door de heer en mevrouw Van 't Lam.

Wie kennis neemt van de geschiedenis en ontwikkeling van Ruighenrode komt onder de indruk van de niet aflatende ijver en energie waarmede de familie Van 't Lam de idealen van weleer heeft omgezet in werkelijkheid, namelijk een voortreffelijk ingericht buitencentrum waar men de zorgen van alledag kan vergeten om zich te "herschepjen" in contact met de natuur, daarbij omringd door goede zorgen. Het is dan ook niet te verwonderen dat vele gasten jaarlijks terugkeren om van de schoonheid van de streek en de gastvrijheid van Ruighenrode te genieten.

In de voorbije jaren werd met grote inspanning een degelijke basis gelegd voor de toekomst.

Ik wens de familie Van 't Lam van harte geluk met dit zilveren jubileum.

H. J. BEUKE
Burgemeester van Lochem

Terugblik van de heer Wessel.

Uit respect voor de tomeloze energie van mevrouw Van 't Lam en de sympathie die ik altijd heb gevoeld voor haar, helaas veel te vroeg overleden, man, voldoe ik graag aan het verzoek om iets te vertellen over mijn ervaringen met Ruighenrode.

De eerste contacten met hen staan mij nog duidelijk voor de geest. Zij hebben dat wellicht zelf nooit beseft, maar zij kwamen naar mijn mening op het juiste moment bij de toenmalige burgemeester van Lochem, de heer van Luttervelt, met het verzoek om op "Het Grote Veld" met de exploitatie van een recreatiebedrijf te mogen starten.

Het College van Burgemeester en Wethouders van Lochem was er, mede door de inbreng van hun adviseurs, namelijk al geruime tijd van overtuigd, dat "Het Grote Veld" voor dit doel bijzonder geschikt was. Maar men wilde daarbij een zo groot mogelijke zekerheid hebben, dat een eventueel te stichten bedrijf goed zou passen in de Lochemse gemeenschap. Nu waren de heer en mevrouw Van 't Lam niet de eersten die belangstelling hadden voor "Het Grote Veld", maar de voorgaande aanvragen waren afgewezen omdat de indruk die de indieners op Burgemeester en Wethouders hadden gemaakt van dien aard was dat men vreesde dat het ideaal van deze mensen in hoofdzaak bestond uit het op zo kort mogelijke termijn de schapjes op het droge te krijgen.

De indruk die de heer en mevrouw Van 't Lam maakten was echter vanaf het begin veel gunstiger. Dit werd zowel veroorzaakt door hun

optreden, als door hun beider opleiding en ervaring. Zij konden - vanuit een duidelijk idealisme om verantwoorde recreatie mogelijk te maken - concrete wensen en plannen formuleren. Van gemeentezijde werden daar tegenover stringente eisen gesteld om te bereiken wat in feite beide partijen gerealiseerd wilden zien, een buitencentrum van een zodanig niveau, dat het een verrijking voor de gemeente Lochem zou betekenen. Op deze wijze kwamen we tot een, naar ik meen, voor beide partijen acceptabele overeenkomst.

In de daarop volgende praktijk verliep natuurlijk niet alles even glad. Helaas moest mijn toenmalige bosbaas en opzichter over de gemeente-plantsoenen, de heer A. Weber, nogal eens constateren dat de gemeentevorschriften niet altijd correct werden nageleefd. Zo vielen er bijvoorbeeld, ondanks het bestaande kapverbod, op volmaakt onverklaarbare wijze, bomen om. Wij waren, terecht boos over deze overtredingen. Dat leidde dan weer tot botsingen tussen gemeentevertegenwoordigers en in de meeste gevallen, de zakelijk ingestelde, mevrouw Van 't Lam. Nu daarop terugkijkend, kan ik mij wel voorstellen dat de familie Van 't Lam de interpretatie van deze voorschriften weleens afstemden op hun plannen ter verwezenlijking van hun idealen.

Maar laat ons niet alleen stilstaan bij de botsingen, want in de afgelopen

25 jaar heeft de familie Van 't Lam een, qua sfeer en vormgeving op hoog niveau staand, bedrijf tot bloei gebracht. Daardoor hebben zij tevens een belangrijke bijdrage geleverd aan de ontwikkeling van het vreemdelingenverkeer in Lochem.

Daarmee zijn zowel de idealen van de familie Van 't Lam als de wensen van de gemeente Lochem gehonoreerd.

In de komende jaren zullen de kinderen Van 't Lam waarschijnlijk in steeds grotere mate de leiding over Ruighenrode gaan overnemen van hun moeder.

Ik kan het daarom niet laten ook hen te vragen om, naast de veel energie vragende aandacht voor het bedrijf, steeds aandacht te blijven schenken aan de zorg voor de houtopstand en de beplanting, opdat ook de komende periode steeds gezegd kan worden, dat het goed toeven is op Ruighenrode.

W. H. WESSEL

Oud-Architect van de Gemeente Lochem

25 jaar Ruighenrode

25 jaar Ruighenrode: een periode van inzet van bezielde mensen, vanuit een prille aanzet tot een volwassen ontwikkeling. Een situatie van het zich steeds in de branding bevinden, het zich overeind houden midden in de stromende rivier. De opeenstapeling van grote en kleine problemen van intern en extern karakter, waarvoor de oplossingen ad hoc moeten worden bedacht en vertaald naar actieve bedrijfsvoering. Om in stand te houden wat was begonnen en om van daaruit door te blikken naar de toekomst, de toekomst van wie? van wat?

Ik ontom er niet aan deze bijdrage een wat persoonlijk karakter te geven. Algemene gegevens over de ontwikkeling van de verblijfsrecreatie, het kamperen, de vaste standplaatsen, de stacaravan, zijn elders beschikbaar. Hier gaat het om een bedrijf dat doelbewust is opgezet, ontwikkeld en aangepast. Maar ook aangetast, verruimd, bedreigd en ten slotte, tot nu toe, gevormd tot een modern, geliefd, welvoorzien recreatiecentrum. Op welke wijze, met welke inspanning, met welke offers, na welk nadenken, in welk overleg: dat beschrijft mevrouw Van 't Lam in dit bericht.

Ook mevrouw Van 't Lam is een begrip. Ze is een persoonlijkheid. Vroeger waren het meneer en mevrouw Van 't Lam. Naar menselijke berekening is de heer Van 't Lam te vroeg heengegaan. In elk geval behoorde tot zijn nalatenschap het doorzettingsvermogen dat door

mevrouw Van 't Lam en haar zonen in de loop der jaren is gebruikt in positieve, opbouwende zin, ten dienste van vele recreanten.

Een bedrijf als Ruighenrode vraagt nu eenmaal ook een zakelijke benadering naast de meer ideële, die vroeger zo'n opgeld deed.

De jonge generatie Van 't Lam, Henk en Jan, heeft daar, terecht, aandacht voor en brengt de consequenties daarvan ook in de bedrijfsvoering tot uiting.

Het overdragen van (stukjes van) de fakkel aan haar zonen valt haar niet te moeilijk. Kijk, dat is nu een bijzonder aspect van mevrouw Miep van 't Lam, qua instelling behoudend, qua idee vooruitstrevend, een vechtjas voor Ruighenrode en een verdedigster van de belangen van de bedrijfstak. Een mens, hetzij man, hetzij vrouw, is in wezen veelzijdig. Als men elk type kent en herkent kan de persoonlijkheid van het individu tot haar recht komen.

Het is de moeite waard de ander te leren kennen, te leren waarderen als men de moeite neemt de mens achter de persoon te ontdekken. Zo gezien is mevrouw Miep van 't Lam een ontdekking.

H. VERDOUW

Secretaris-Directeur Nederlandse Kampeerraad

Driemaal Ruighenrode

De eerste keer dat ik in contact kwam met het buitencentrum Ruighenrode was in 1956. Mijn toenmalige "baas" de heer Bab van der Weijde (ANWB) nam mij mee naar Lochem om te laten zien hoe een kampeerbedrijf kan worden geleid en wel in de meest positieve zin. Het was winter en we kwamen laat aan.

De familie Van 't Lam en de assistenten waren gezellig bijeen. Er werden spelletjes gedaan. Voor plezier, maar ook als een stuk voorbereiding op het komende vakantie seizoen. Opvallend was de goede sfeer tussen familie en assistenten. Typerende opmerking: "je moet een eenheid vormen, wil je dit werk goed kunnen doen".

De tweede keer maakte ik als redakteur van de Kampeerkampioen een reportage over Ruighenrode. Dat was in 1960. Ruighenrode kwam er uit als een modelbedrijf. Het echtpaar Van 't Lam als het proto-type van het ideale beheerders-echtpaar. Idealistisch, maar toch ook zakelijk en met een duidelijk zicht op de toekomst. Opvallend was de professionele aanpak en de investeringen, die toen al werden gedaan om optimale service te kunnen bieden. Een persoonlijke benadering ten opzichte van de gasten stond centraal.

De derde keer kwam ik met mevrouw Van 't Lam in contact toen ik solliciteerde naar de functie van directeur van RECRON. Dat was in 1972. Mevrouw Van 't Lam was dagelijks bestuurslid van RECRON. We

hadden elkaar in ruim tien jaar niet gezien. In die periode was haar man overleden en waren haar beide zoons in het bedrijf opgenomen. Opvallend was dat mevrouw Van 't Lam nagenoeg niet was veranderd. Ook haar geestdrift was gebleven, haar idealisme en haar visie op het recreatie-gebeuren. Opvallend was dat ze evenals in 1956 nog sprak over de opbouw van haar bedrijf. Typerend voor een vrouw, die altijd bezig is en meent het nog beter te kunnen doen.

Sinds het moment dat ik voor het eerst op Ruighenrode kwam en nu is er in de wereld van de verblijfsrecreatie ontzettend veel veranderd. Maar de filosofie van de familie Van 't Lam is staande gebleven. Ik ben ervan overtuigd dat de visie van weleer zo duidelijk is dat ook de beide zoons ermee uit de voeten kunnen. En dat is al gebleken.

Hier is sprake van een professioneel geleid bedrijf, een tegemoetkomen aan de wensen van het grote publiek, maar een bedrijf dat toch ook gericht is op een bepaalde doelgroep, waarbij een marketing concept zich duidelijk laat herkennen.

Allemaal zaken waarover we in RECRON verband, waarbij op dit moment bijna 1000 bedrijven zijn aangesloten, dagelijks praten. We zijn nog lang niet waar we moeten zijn, maar we zijn wel blij dat we kunnen terugvallen op voorbeeld-bedrijven, zoals Ruighenrode er één is.

In het streven van RECRON naar een belangenbehartiging van de ondernemers blaast de leiding van Ruighenrode ook haar partijtje mee. Daarbij doelen we op de bestuursfuncties, maar ook aan de woorden van mevrouw Van 't Lam tijdens het RECRON najaarscongres 1974 in Lunteren. Zij symboliseerde daar de strijd lust van de recreatie-ondernemer. Haar woorden zijn bejubeld, herschreven en afgedrukt.

We mogen de toekomst optimistisch tegemoet zien. Bedrijven als Ruighenrode zullen een steeds belangrijker functie gaan vervullen in het kader van de vrije tijdsbesteding. Wil men die functie optimaal vervullen, dan moet er hard worden gewerkt, veel nagedacht en nieuwe lijnen worden ontwikkeld.

Een uitdaging helemaal in de lijn van Ruighenrode. Ruighenrode is nu 25 jaar jong. Een mijlpaal. De familie Van 't Lam zal het bij die mijlpaal niet laten. Ze zullen deze mijlpaal aangrijpen om weer opnieuw de koers uit te zetten.

Daarmee wil ik ze, mede namens RECRON, heel veel succes toewensen en nog eens uitdrukkelijk dankzeggen voor hetgeen ze voor het recreatie-gebeuren in het algemeen en voor RECRON in het bijzonder hebben gedaan.

*AAD. W. KROON
Directeur Recron, Arnhem*

Ruighenrode, een in 25 jaar tot een zeer volwassen gegroeide eenheid.

Aan de leeftijd van je kinderen bemerk je hoe snel de tijd gaat. Als architect onderga je iets vergelijkbaars met betrekking tot je "Geesteskinderen".

Bij mijn vestiging als architect in Lochem, einde 1950, behoorde de familie Van 't Lam tot de eerste relaties.

Met bescheiden middelen, maar met een uitzonderlijk groot idealisme, werd gestart. Het enthousiasme en de vechtlust schenen te groeien met het groter worden van de problemen. Een sterke persoonlijke betrokkenheid was hieraan m.i. niet vreemd.

De financiële beperkingen werkten veelal als een extra uitdaging bij het ontwerpen en construeren.

Hierbij heeft altijd voorop gestaan, dat alles wat werd gebouwd middel moest zijn. Een middel om mensen voor kortere of langere periode zo op te vangen, dat ze zich als individu of als groep terug konden vinden. Een kleinschalige, aan de natuur gebonden architectuur was eerste vereiste. De keuze van veelal "oorspronkelijke" bouwmaterialen heeft er in de gehele periode zeer toe bijgedragen, dat ondanks het groeiproces Ruighenrode een eenheid is geworden.

De efficiënte opzet maakte, dat het gedeeltelijk in eigen beheer uitvoeren van de bouwwerkzaamheden langzamerhand tot de reële mogelijkheden ging behoren.

Bij het in recordtijd ontwerpen en bouwen van het nieuwe hoofdgebouw bleek tenslotte overduidelijk van welk een nut een door de jaren ontwikkeld doelgericht overleg tussen opdrachtgevers en architect kan zijn.

Een logische opzet en goede organisatie zorgden er verder voor dat Ruighenrode binnen de kortste tijd weer beschikte over een nieuw, ruim hart, dat aan de wensen van de meest verwende kampeerder tegemoet komt, zonder in een "kitsch" sfeer af te glijden.

Naast mijn gelukwensen met dit jubileum en mijn beste wensen voor de toekomst van dit bedrijf, wil ik graag van deze plaats mijn grote waardering uitspreken aan het adres van Mevrouw Van 't Lam, haar beide zoons en schoondochters, voor de enorme inzet die ze altijd weer tonen en voor het in de voorbije 25 jaar in mij gestelde vertrouwen.

F. J. TWIJNSTRA
Architect H.B.O.-B.N.A. te Lochem

25 jaar Ruighenrode in beeld.

Een kleine greep uit het foto-album van de familie Van 't Lam.

Was anno 1950-1960

't is de mijne niet,
't is de jouwe niet!

Gierkar in 1950

Kantoor 1950

*Even rust
in de schaduw*

"...gebarentaal..."

*Tenten
opzetten*

Corwee in het jongenskamp

Ochtendgymnastiek

*'A Huuske
anno 1951*

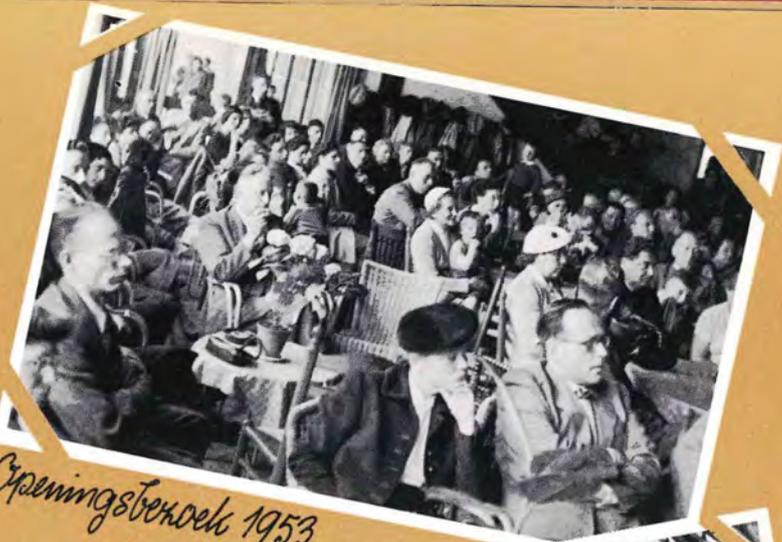
Voor de cantine
anno 1952

„Krekeltje“ 1952

Een der hobby's
paarden, en fokken

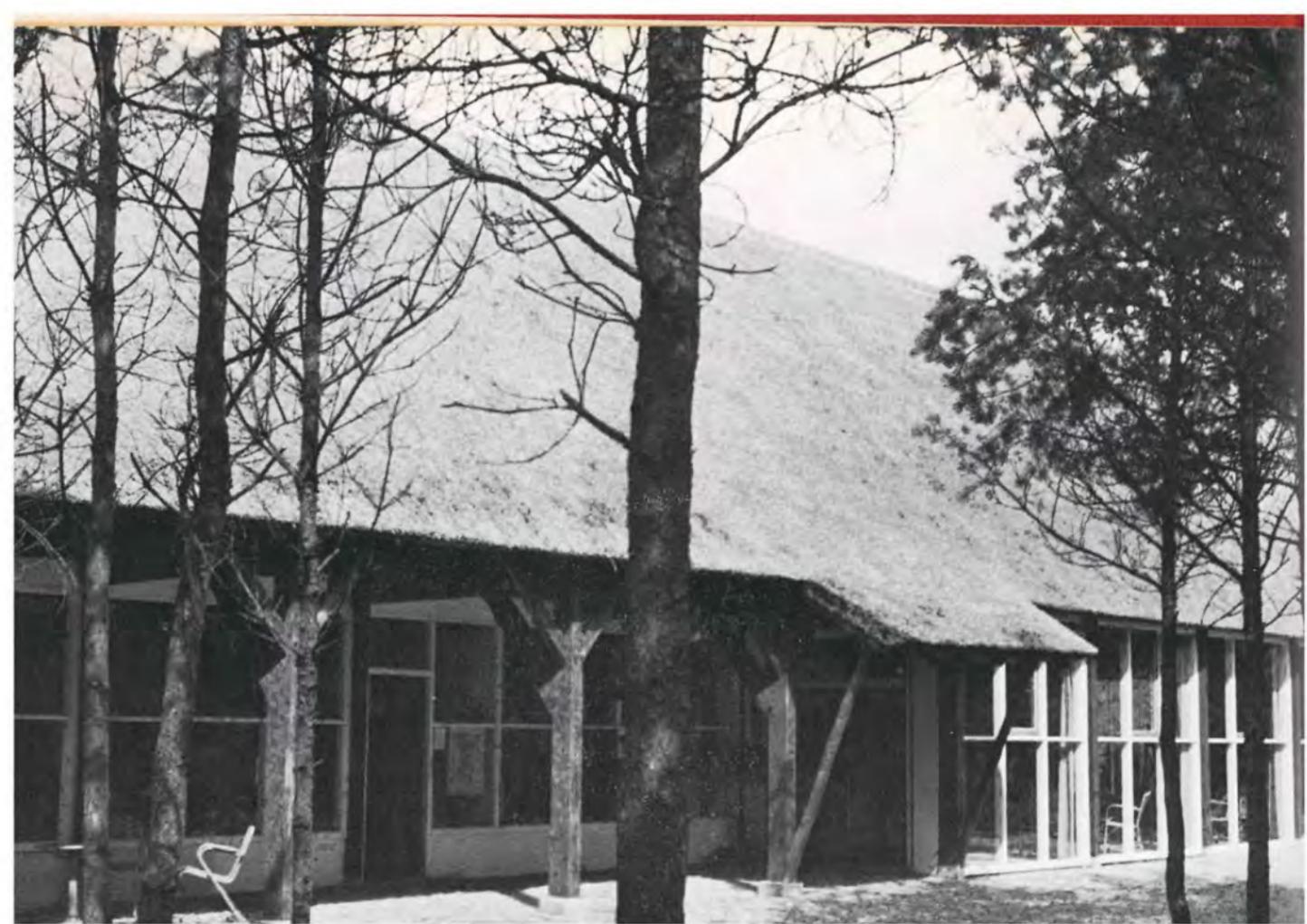

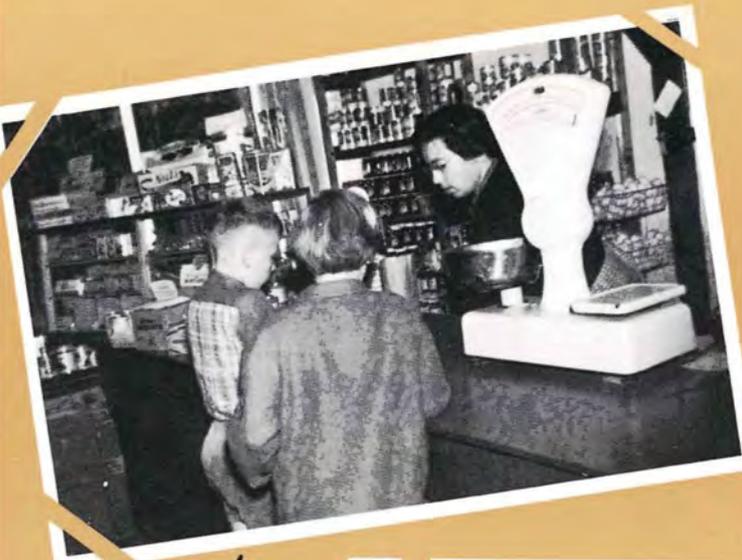
Opningsboek 1953

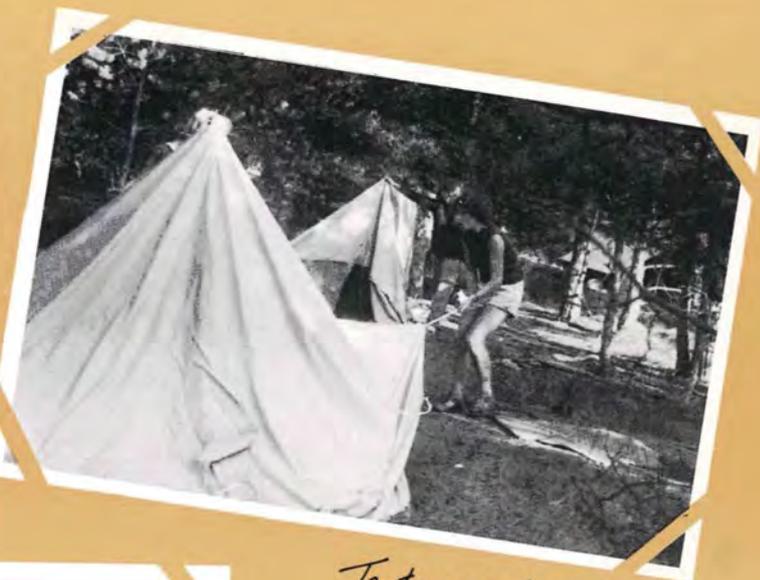
"Lijnspeel"
Bouw van het hoofdgebouw 1953

Opening van het
hoofdgebouw 1953.
Burgem. Beusekamp
verrichtte de
opening.
Hier in gesprek met
dhr. Van't LAM.

Kampwinkel
anno 1954

Tentoprichten 1954

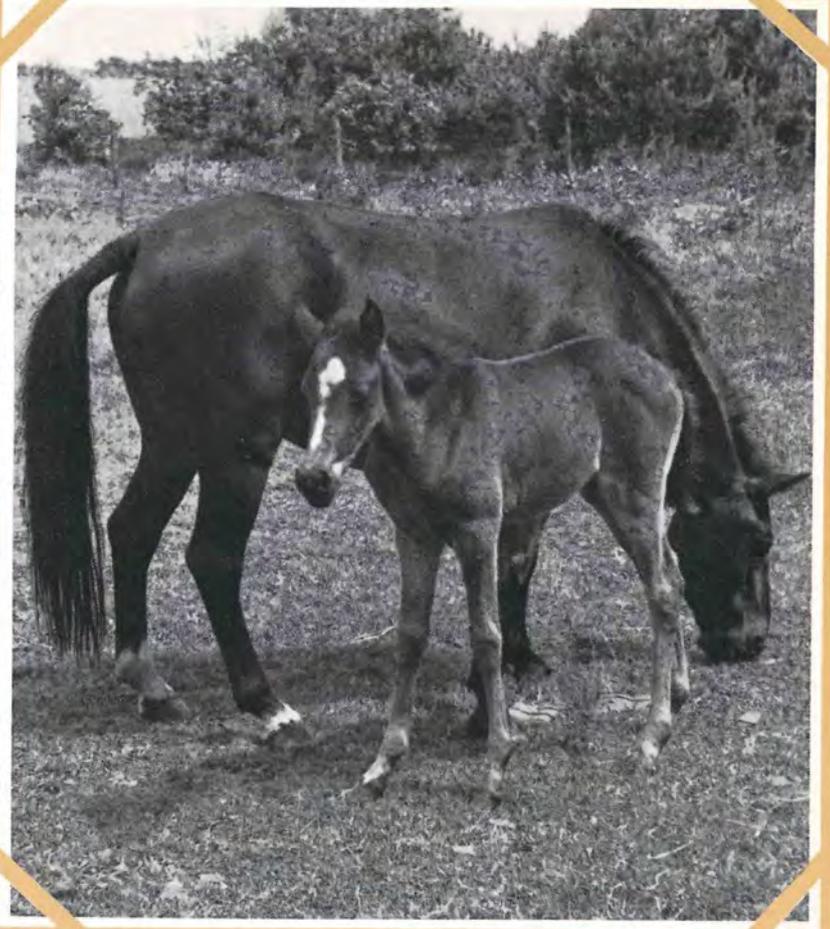

Een oudgediende
1954-1957

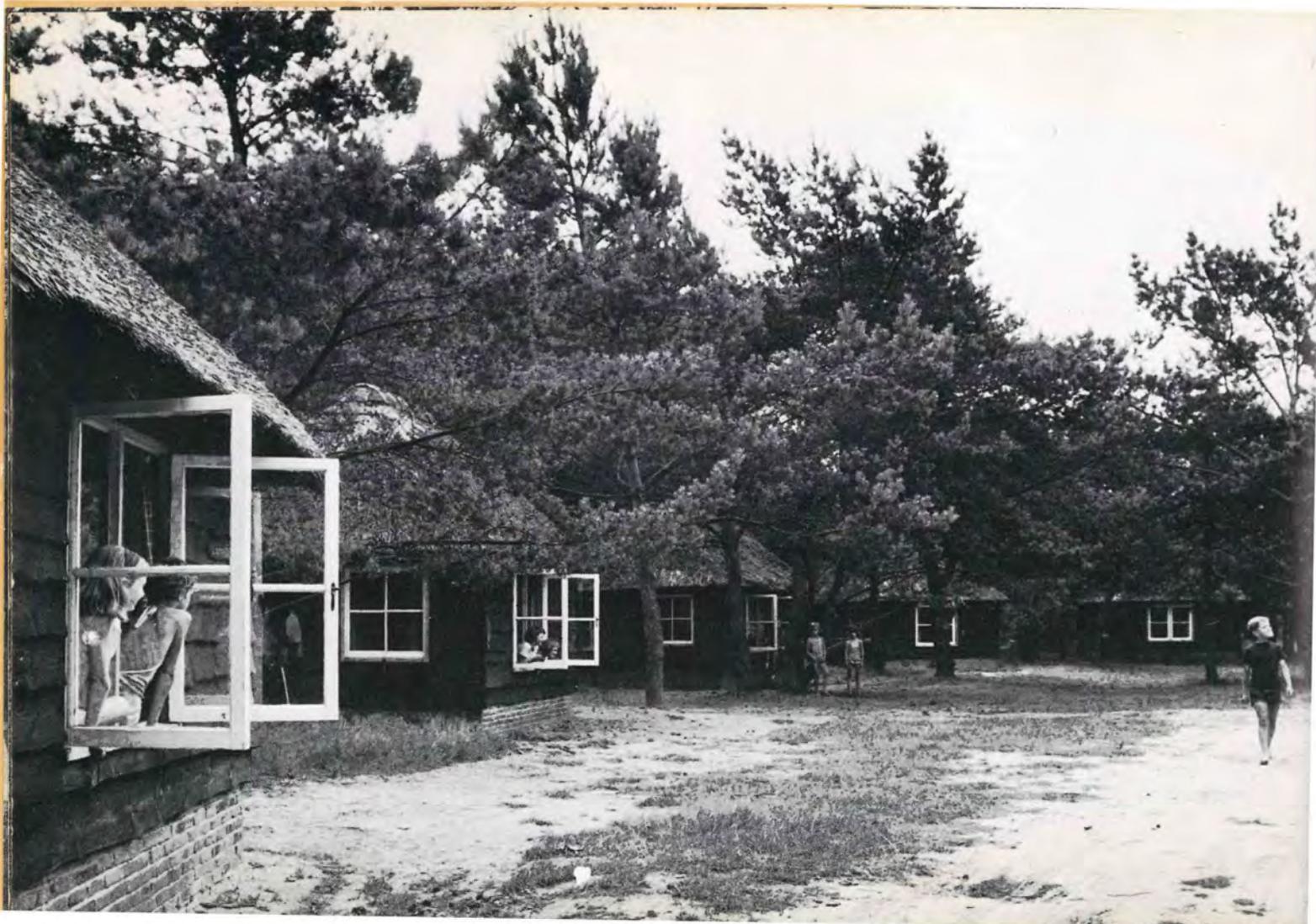

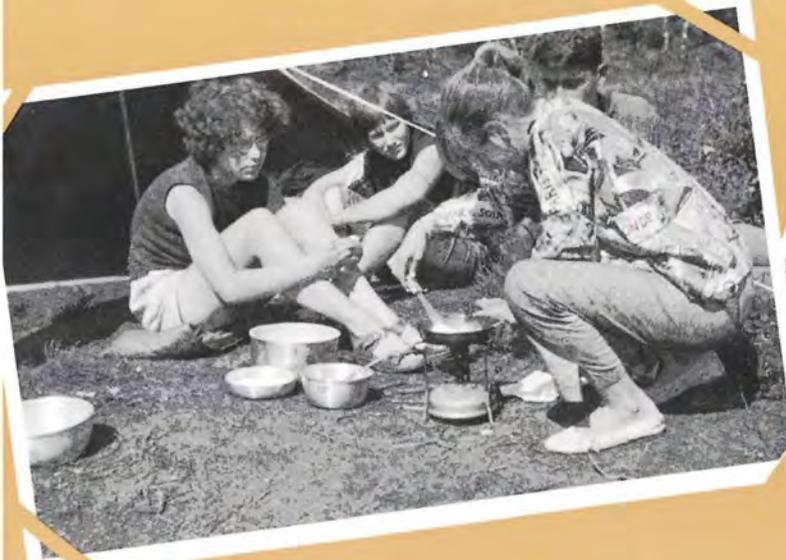

Buitenverblijf 't Wildesand.

Een der hobby's:
paarden.

Kamperen 1957

Keuken anno 1953-'65

Pond de ketel
in het
Kinderkamp

Recreatierraal

De eetzaal

Bij het haardvuur
in de
recreatierraal

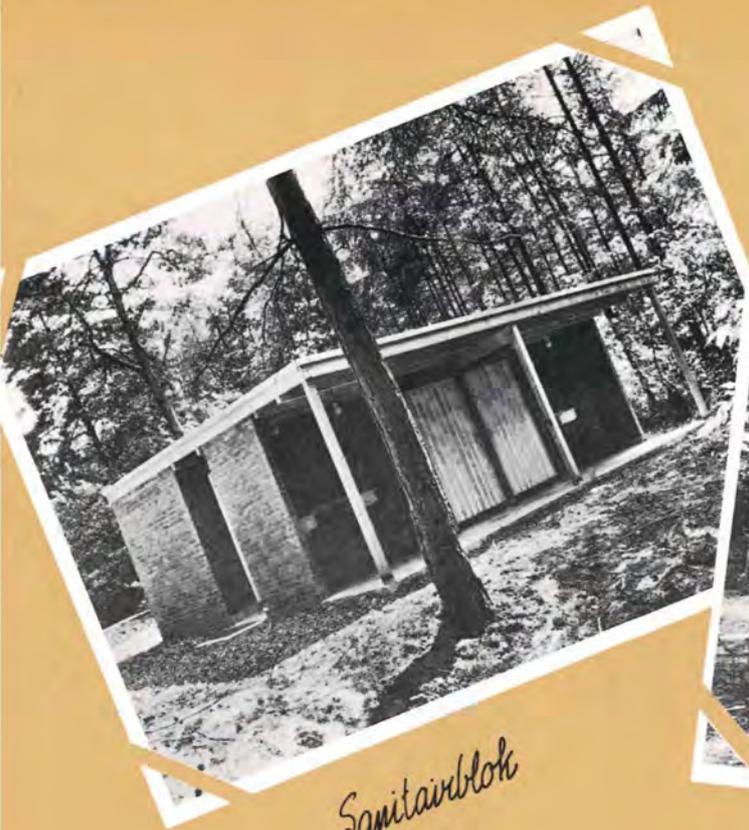

'n Kraan in het bos
1958

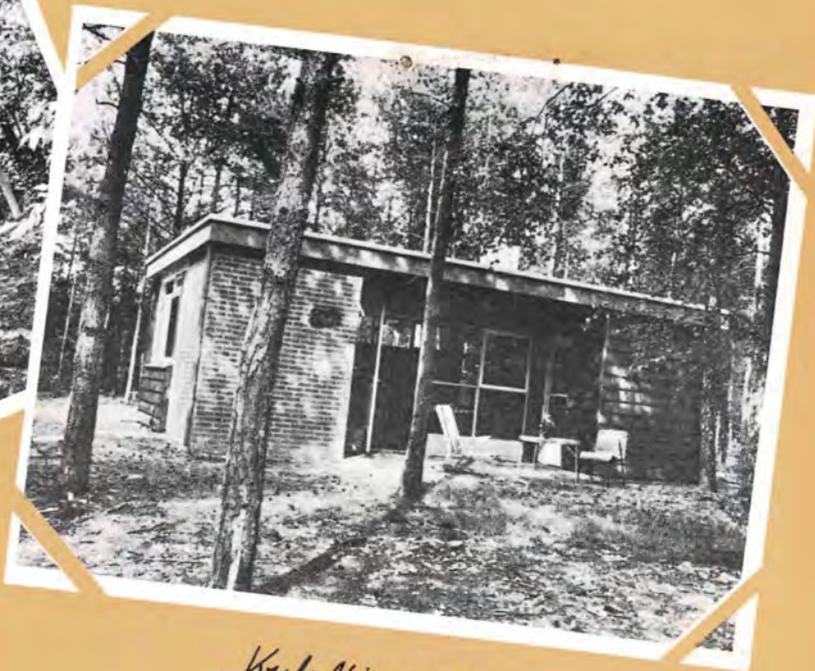

Recreatie-boerendansers

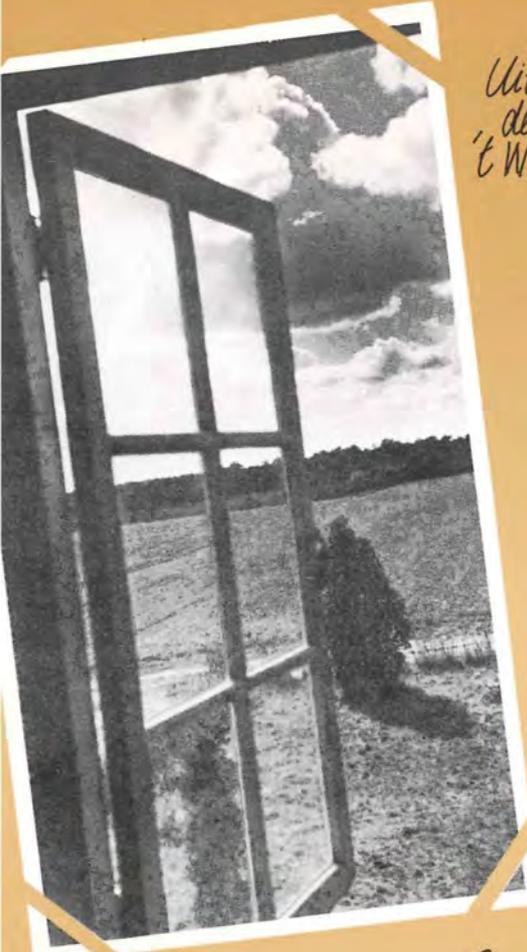
Sanitairblok

"Krekeltje 1965"

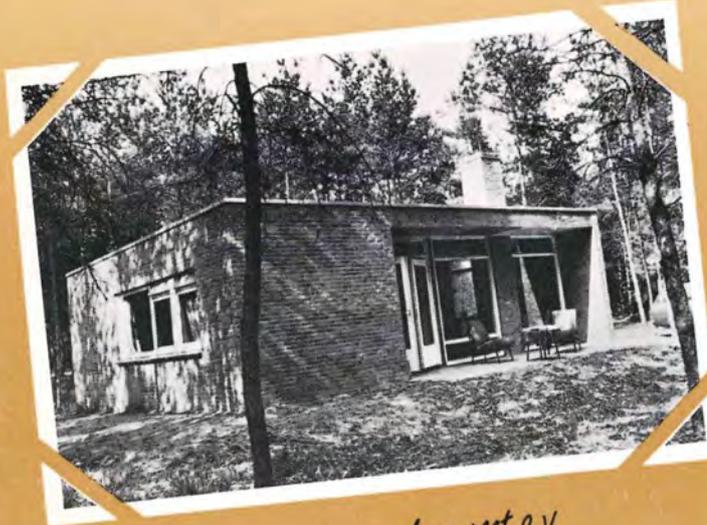
*Uitzicht vanuit
de boerderij
't Wilderland*

Eetzaal anno 1965

Stacaravans

8 pers. bungalow met c.v.

Wasserette

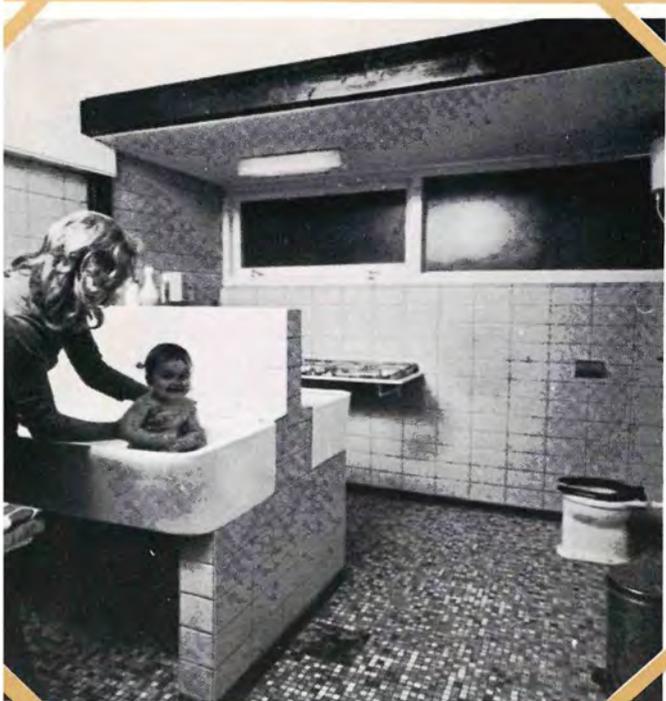

Kampwinkel exterieur

Kampwinkel interieur

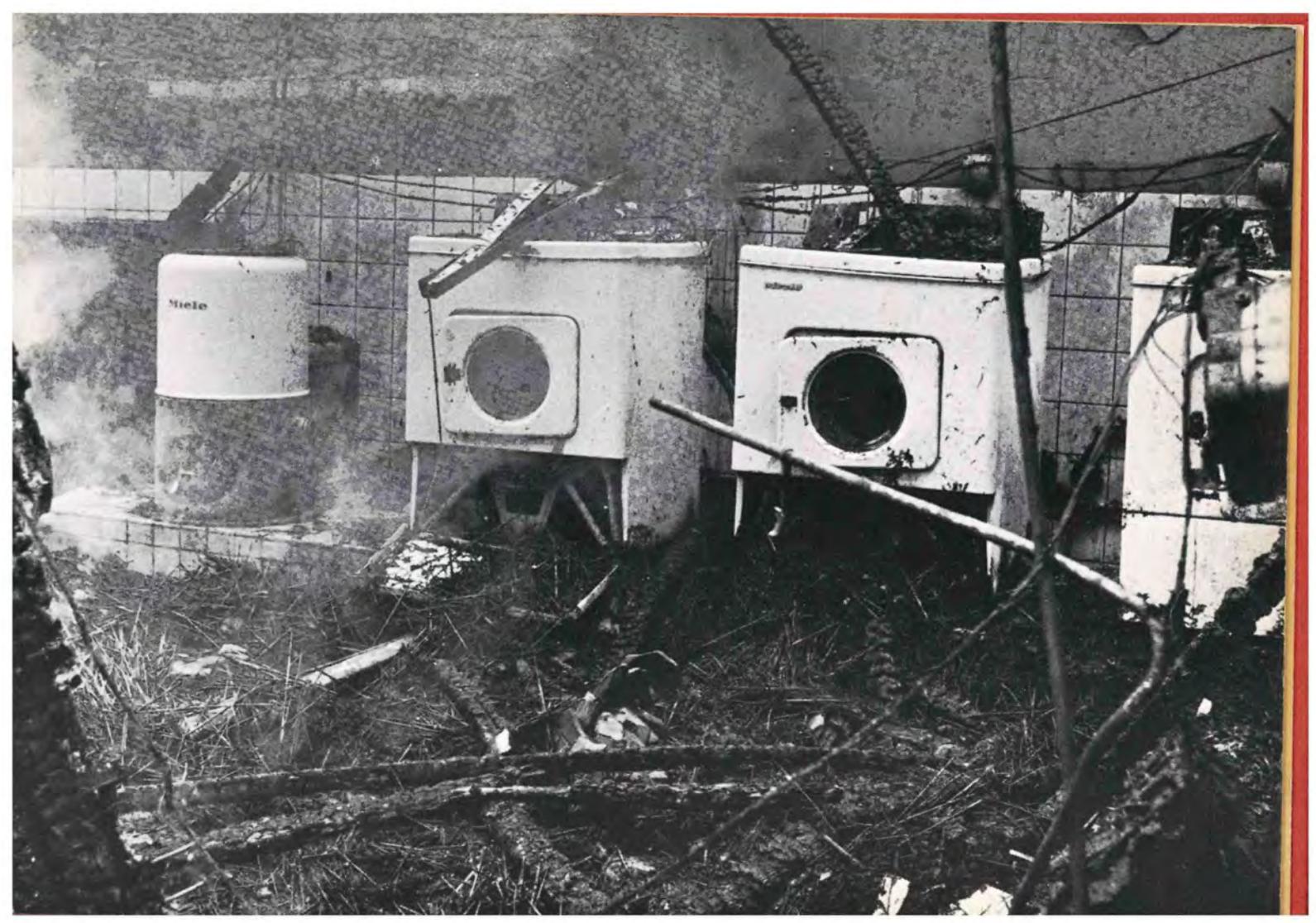

Babykamer

Het zwembad

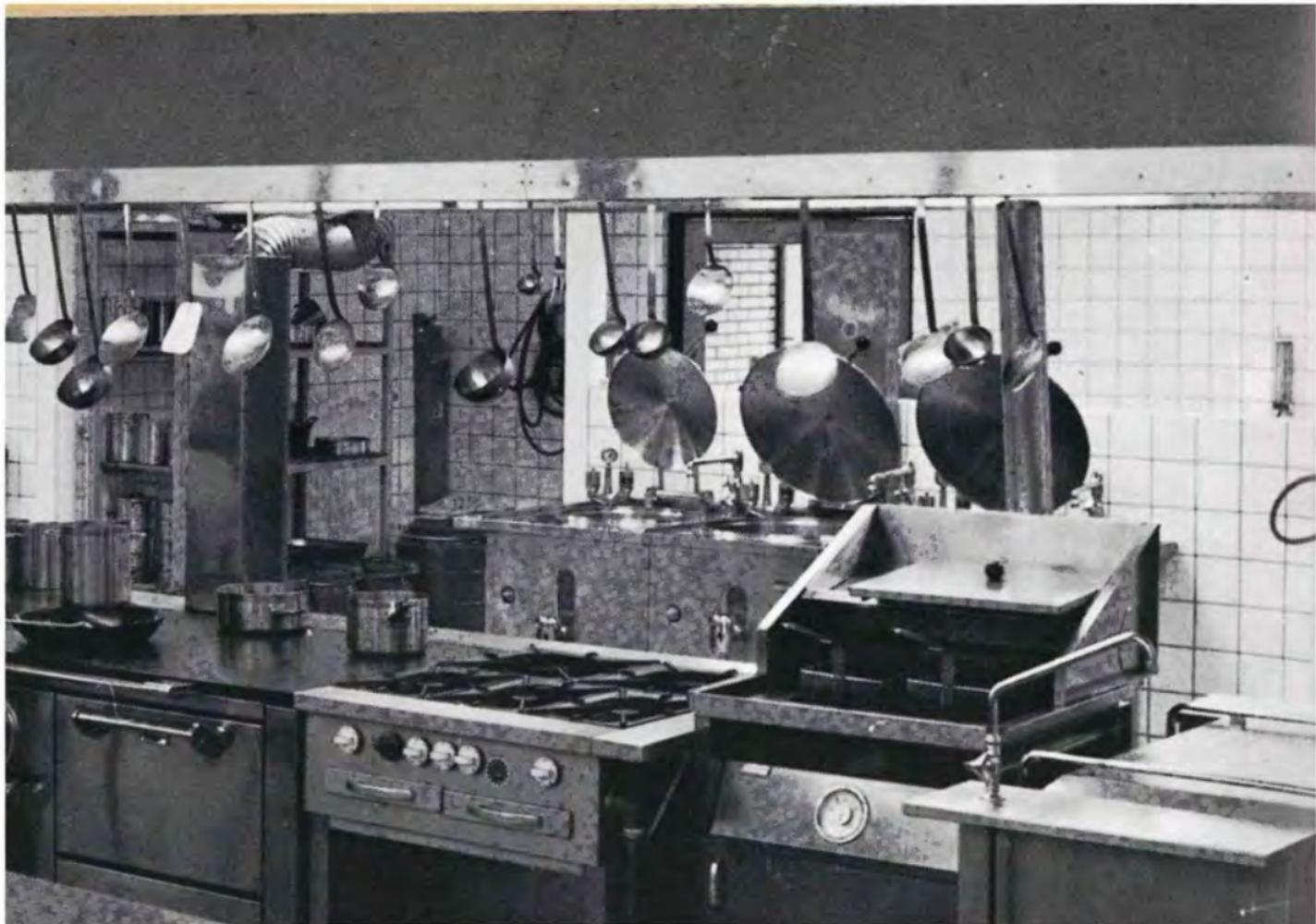

*Opening 1973
Mevr. Van't Lam en dir. Kampeerraad.*

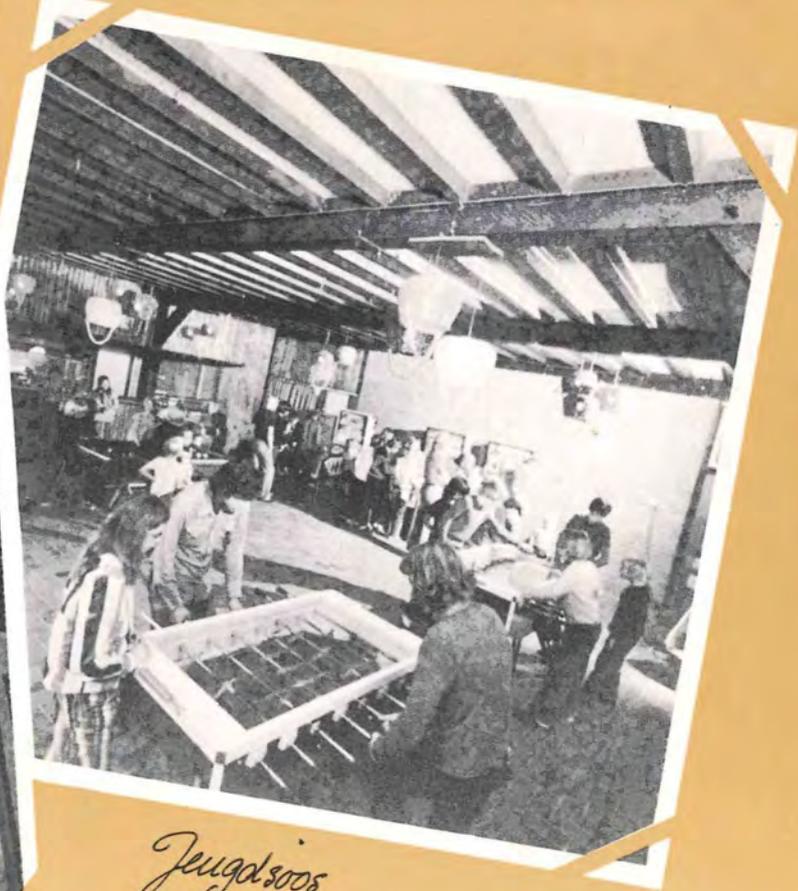
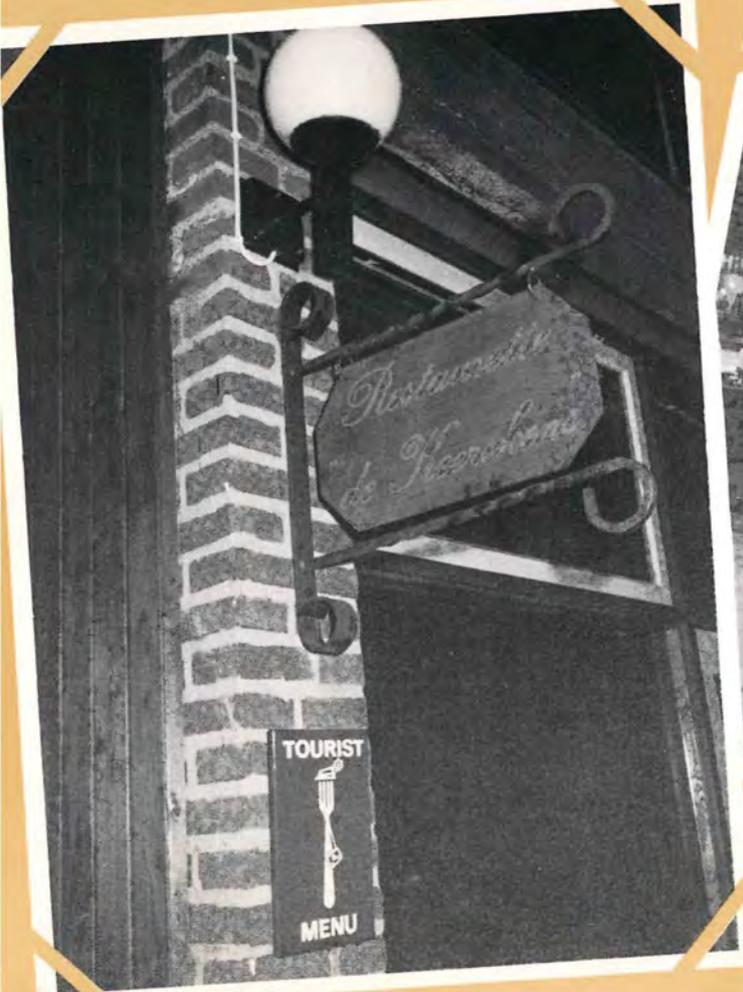

Nieuwe eetzaal

Bingo-avond

Jugendsoos